

være saaledes, at de Medlemmer, der indgaar i en Forening, har Garanti for, saafremt Prisniveauet daler stærkt, at faa Erstatning i Form af Eftergivelse af Renter og Afdrag indtil 20 pCt. af Anskaffelsesværdien. Jeg tror, Folk noget mere trygt vil indtræde i saadanne Foreninger, naar de har Garanti for, at Stat og Kommune, hvis der indtræder et stærkt Prisfald, tager et Tab paa op til 20 pCt., før de selv skal ofre deres Indskudskapital.

Ogsaa den sidstnævnte Form, det saakaldte Parcelbyggeri, tror jeg vil faa den allerstørste Fordel af Loven. Ved denne Byggeform er man ikke interesseret i direkte Statstilskud, men derimod i høj Grad i, at der aabnes Adgang til at faa de fornødne Laan, og det sker her. Selvfølgelig er det en Betingelse for, at dette Boligbyggeri kan komme stærkt i Gang, at Ministeren bruger den Ret, der er givet ham i § 2, til at fritage Kommunerne for at yde en lignende Garanti for Risiko som den, Staten overtager. I modsat Fald frygter jeg for, at Parcelbyggeriet ikke vil komme i Gang i det Omfang, som det ellers vil være muligt. Man maa nemlig ikke glemme, at en Del af dette Byggeri foregaar i Landkommuner, der ligger tæt opad de større Købstæder, maaske ofte i Kommuner, hvor der i Forvejen kun er faa Indbyggere, og som derfor er saa økonomisk svage, at de ikke kan overtage en saa stor økonomisk Risiko. Disse Kommuner, hvor Parcelbyggeriet eventuelt kommer til at florere, vil jo ogsaa faa forøgede Udgifter til Skolevæsen, Vejvæsen, Forsørgelsesvæsen og paa andre Omraader. Skulde de yderligere overtage Garantien for Halvdelen af det Tab, der her kunde komme, tror jeg ikke, man kan paaregne, at Byggeriet vil komme i Gang der. Men efter den højtærede Indenrigsministers Udtalelser og efter Paragrafens Ordlyd tvivler jeg ikke om, at der kan skabes Muligheder for, at et saadant Byggeri kan foregaa.

Hvor meget disse privates Boligbyggeri vil komme til at betyde, skal Fremtiden vise, men jeg tror, som sagt, at det kan faa en ikke ringe Betydning. Af en Beretning fra Københavns Statistiske Kontor fremgaar det, at der i Halvaaret April—Oktober 1922 er givet 140 Byggeattester; af disse er de 127 givet til Huse, som kun indeholder 1 à 2 Lejligheder, 9 til Huse, der indeholder over 50 Lejligheder, og 1 til Huse, der indeholder 20—49 Lejligheder. Naar Spørgsmaalet er, hvilken af disse Former der har givet det største Kontingent af Boliger, er det jo givet, at de 9 Huse, hvori der findes

over 50 Lejligheder, har givet langt det største Kontingent. Men naar det har været muligt efter den nuværende Lovgivning indenfor Københavns Omraade at opføre 127 Huse med 1—2 Lejligheder, er dette Bevis for, at der er Trang til et saadant Boligbyggeri her. Disse Smaahuse er bygget i Periferien, i de indlemmede Dele, 33 er bygget i Valby, 47 i Brønshøj og 44 i Sundbyerne. Og selv om denne Form ikke skulde kunne afhjælpe Bolignøden, vil jeg dog pege paa, at den har en anden Betydning, nemlig en social Betydning. Særlig vil det være af stor Betydning for de Familier, der har Børn, at de faar Lejlighed til at bygge sig et Hus ude i det frie i Stedet for, at Børnene skal være henvist til at have Legeplads herinde i Byen, maaske i en skummel Baggaard. Vi skulde egentlig naa dertil, at enhver Arbejder eller mindre Funktionær, naar han havde samlet sig en vis Sparekapital, skulde have Ret til at faa sit eget Hus. Det vilde øge Spar-sommeligheden, og det vilde ogsaa noget formindske Risikoen for det offentlige, thi ingen maa tro, at de, der bygger sig et eget Hjem, vil forlade dette, selv om de Priser, hvortil de har bygget i en kortere Periode, skulde være saa høje, at Renter og Afdrag blev større end den Husleje, der ellers skulde betales.

Om de enkelte Paragraffer i Lovforslaget skal jeg ikke sige meget. De har været ret indgaaende drøftet i det Udvalg, der har ført Forhandling, og de 3 Parti-ers Ordførere har nu gennemgaaet dem. Endvidere vil der jo blive Lejlighed til at tage de enkelte Punkter op til fornyet Overvejelse i det Udvalg, der vil blive nedsat. Jeg vil dog gerne med Hensyn til § 3 sige, at jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg i det ønskelige i, at der mellem Hypotekbanken og Laantageren blev indskudt et Mellemed, som bestod af de for Tiden eksisterende Hypotekforeninger. Det ærede Medlem Hr. Hauge og det ærede Medlem Hr. Korsgaard var begge inde paa den Fare, der kunde være for, at det offentlige blev snydt derved, at de Priser, der blev opgivet, var for høje, saaledes at de Laan, der blev ydet af det offentlige som 3die Prioritet, i Virkeligheden var saa store, at hele Anskaffelssummen blev dækket, hvorved Bestemmelsen om, at de paagældende skal have 15, i enkelte Tilfælde kun 10 pCt. deraf, faktisk blev illusorisk. Jeg frygter noget for, at faar vi ikke indskudt et saadant Mellemed mellem Hypotekbanken og den laansøgende, vil det offentlige løbe en stor Risiko paa dette Om-